

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Iosephi Vicecomitis Ambrosiani Collegii Doctoris
Observationes Ecclesiasticæ In quo [!] de Antiquis
Baptismi Ritibus, ac Cæremonijs agitur**

Visconti, Giuseppe

Parisii, 1618

Cap. 23. De fidei in baptismo profitendæ antiquitate, & figuris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64585](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64585)

Seuerus Sulpitius hoc indicauit Episto. ad
 ful. cum de Monachis, S. Martini fuerunt
 mitantibus, diceret: *agebat ante se pastor carum
 greges suos, sancte illius multitudinis palliata
 bas, agmina palliata.* Et Saluianus lib. 4. ca.
 clef. Cathol. virum describens, qui Monachorum
 habitu sordidam vitam tegebat, & in
 fita homini fallacia, existimationem, &
 dem apud credulas hominum mentes
 nanciscebatur, ita inquit: *licet religionem
 bus similes, licet fidem cingulo adferas, licet
 ratem pallio mentiaris.* Cui simile est quod
 sianus Eremita de hab. Monach. lib. 1. ca.
 cum formam, & eius mysteria explicat
 etiam pallij meminit his verbis: *angusti
 tam amictus humilitatem, quam vilitatem
 compendiumque sectantes, colla pariter, atque
 ros tegunt, que maiores tam nostro, quam
 nuncupantur eloquio, palliata agmina.*

*De fidei in baptismo profirende antiquitate
 & figuris.*

CAP. XXIII.

FVit item mos apud veteres, cum, se
 monem abdicaturos, religiosa promissio
 ne obstrinxissent, palliumq; induissent, suam
 suam soleni religione profiteri. quod etiam
 multis patet veterum scriptorum testimoniis
 vt nemini dubitare liceat, quin ea consue-

semper in Ecclesia retenta fuerit, tamen exti-
 tere olim homines periti ingenij & desertæ
 religionis, qui fabulas, & ludibria cum recta
 fide, sanctisque mysteriis permiscentes, huic
 piz, & solenni caremonia bellum impium, at-
 que nefarium indixerunt. quorum nos impe-
 riam, vel potius audaciam refellere, ac re-
 tundere aggressi, ab Ecclesiæ incunabulis or-
 diemur. Liber, qui Acta Apostolorum inscri-
 bitur, Philippum, & Eunuchum inducit de
 Christo Iesu interrogantem, & respondentem,
 verum Deum pariter, atque hominem esse,
 duplici in vnam hypostasim coeunte natura,
 ex æteritate ratione quadam hominibus in-
 cognita genitum à solo Patre. scripſit enim
 cap. 8. Dixit autem Philippus, si credis ex toto corde,
 licet. & respondens, ait: credo filium Dei esse Iesum
 Christum, &c. S. etiam Petrus, qui Ecclesiæ
 Christianæ princeps, patens, atque fundator
 fuit, ad hanc consuetudinem manifeste allu-
 sit, cum 1. Pet. 3. diceret: quod & Vos nunc simi-
 lis forma saluos fecit baptisma, non carnis depositio
 sordium, sed bona conscientia interrogatio in Deum.
 sic enim ibi mentio interrogationis in De-
 um; qua voce plerique scriptores fidei pro-
 fessionem intelligunt. Et in vita SS. Procesi,
 & Martiniani; quæ habetur in perantiquis
 Ms. codicibus apud Surium, clare intelli-
 gimus, ipsos Apostolorum coriphæos, Petrum,
 & Paulum, cum sparsa in hominum menti-
 bus pietatis, virtutisq; semina ad bonam frū-
 gem perducere conarentur, & iam, torpen-
 tes litu, ac deliciis homines ad salutarem

4 Vuolfsga
 Muscul. in
 loc. comu.
 de bapt.

Fidei profa-
 tendæ mos
 à S. Apōsto
 lis cepit.

Ms. codicibus
 apud Surium
 clare intelli-
 gimus, ipsos
 Apostolorum
 coriphæos,
 Petrum,
 & Paulum,
 cum sparsa
 in hominum
 mentibus
 pietatis,
 virtutisq;
 semina ad
 bonam frū-
 gem perducere
 conarentur,
 & iam, torpen-
 tes litu, ac
 deliciis homines
 ad salutarem

Dei metum, aeternaeque vitae cogitatione excitando, duas egregias animas, Proculus Martiniani Christo lucrificassent; Tunc mysteria, Patrem non ab alio existentem principium principio carens, Filium principio ex principio, cum generatore suo sine confusione, vna penitus natura coniunctum ab eodem sine vlla distractione, hypostaticum, & Spiritum sanctum, ex Patre alio vno ipsius principio, aeternum ex mirabiliter procedentem, cum utroque eodem prorsus naturae communione conitum, aliumque ab utroque, exposuisse inquit, hora Beatissimus Petrus Apostolus custodia Mamertini dixit ad omnes: credite patrem omnipotentem, & in Dominum Iesum Christum filium eius unigenitum, & spiritum sanctum, & omnia ministrabantur eis omnes abreerunt se ad pedes Apostolorum, ut baptismum ab eis perciperent at Verissimi Apostoli orauerunt Deum, oratione completa, beatus Petrus in monte Tarpeio signum expressit in eadem custodia, atque eadem locum narunt aqua e monte: baptizati que sunt successus, & Martinianus a beato Petro Apostolo loco et huiusmodi professio tacetur, tamenabile est, ab eis editam fuisse, quia fidei doctrina nam secuta est abiectio ad pedes, quae professionis, & professionis indicium videtur. Apostolorum testimoniis, & exemplis professionem sumpsit siue Clemens, siue quis eorum constitutionibus praecipendi, ut Christianis mysteriis initiandi sunt, huius

Apostolice
constitu-
tiones nu-
a S. Clemen-
te scriptae
sunt.

professione se ipsos Domino nostro deuoteant. sicut lib. 7. cap. 42. scribitur: post renunciationem vero, cum ascribitur Christo, dicat: ascribor, & credo, & baptizor in unum ingenitum solam verum Deum omnipotentem, Patrem Christi, conditorem, & opificem omnium, ex quo omnia, & in Dominum Iesum Christum unigenitum eius filium, &c. Multi etiam Patres hanc consuetudinem literarum monumentis tradiderunt. est enim apud S. Dionysium Areopagitam lib. de Eccles. Hierarch. cap. 2. in hunc modum: ipsum ad Orientem transfert, intuentemque in cœlum, & manus tendentem iubet Christo assentiri, omnibusque sacris verbis, quæ à Deo tradita sunt. quod cum fecit, tum ei rursus professionem ter explicat, idemque posteaquam ter rursus professus est, rursus ille, cum precatus est, benedicit, manusque imponit. S. etiam Calixtus Papa Consuli Palmatio, qui à secula flagitiosaque vita reuocatus, Christum induere cupiebat, inter alias veteris Ecclesie cæremonias, hanc quoque præscripsit, vt Christianam pietatem, ac fidem sacramento profiteretur. de quo in vita eius Ms. Laurentius Surius ita testatur: *reposito in peluim Palmatio, dixit: credis ex toto corde in Deum Patrem omnipotentem, factorem omnium visibilium, & invisibilium?* respondit Palmatio: *credo.* deinde Episcopus: *& in Iesum Christum filium eius?* & ait: *credo.* iterum ait Episcopus: *qui natus es de spiritu sancto ex Maria Virgine?* Palmatio respondit: *credo.* ait Episcopus: *& in spiritum sanctum, sanctam Ecclesiam catholicam, remissionem peccatorum, & carnis resurrectionem?* & exclamauit cum lacrymis Pal-

326 De Antiq. Bapt. rit. ac Cer
matius, dicens: credo Domine, &c. quibus
similia sunt, quæ S. Basilius lib. 3. ad Eusebium
breuiter prosequitur; credere prius oportet, et
postea baptisate consignari, atque eandem sententiam
significare videtur B. Ephrem illa oratio
qui cum lib. de pœnitent. cap. 5. in baptisate
ceremonias incidisset, S. Pauli locum emen-
dens, testatur, inquit, baptisandos suam sententiam
multis testibus professos, &c. Præterea S. Hiero-
nimus dial. aduers. Luciferian. vbi Ecclē
ceremonias referret, eam professionis per-
quæ ad sanctissimam Iesu Christi sponsam
parentem nostram Ecclesiam pertinent,
verbis exponit: cum solenne sit, post Trinitatis
professionem, interrogare: credis sanctam Ecclesiam
ad remissionem peccatorum, quam Ecclesia
didisse cum dicitis? Denique hæc omnium
rorum communis vox est, atq; sententia
tulliani lib. de pudicit. cap. 9. & lib. de baptisate
6. Cypriani Epist. 70. ad Ianua. & Epist. ad
Magn. Constantini in Edict. ad Syluest. Cap.
Naziazeni orat. 40. in sanc. Iauac. Cyrilli
rosolym. catech. 1. & 2. Mystagog. Ambrosii
2. de Sacram. cap. 7. lib. 7. de fide ad Grat.
de spiritu sanc. c. 11. Epiphaniij in Ancor. H.
roaymi ad cap. 6. Amos, Augustini lib. 8. con-
fess. & lib. 2. de symb. cap. 1. Cyrilli Alexan-
ni lib. 12. in Ioan. cap. 64. Saluani Masiliensis
lib. 6. de pœnitent. Gregorij Turon. lib.
histor. ca. 11. Concilij Bracarensis 2. cap. 1. Con-
cilij Toletani 11. can. 78. Bedæ lib. sup. Thob.
in question. sup. cap. 16. lib. 4. Reg. Elizæ Cæ-
tensis in orat. 4. S. Greg. Naz. Nicetæ Sermon.

in orat. 4o. eiusdem Gregor. & aliorum plu-
 tium, quorum verba si colligere cœpero, per-
 ficiam illud quidem. vt se omnibus tradat co-
 gnoscendam professionis antiquitas; sed pa-
 ginæ me deficient, & vt apud Ciceronem iu-
 dex quidam dicere solitus est. cum testes testi-
 bus adderentur, aut hoc testium satis esse, aut
 nescire quid satis esset: sic à me satis autori-
 tatum est allatū. quid enim ^a Gregorius Ma-
 gnus, ^b Seuerus Alexandrinus, ^c Ordo Roma-
 nus, ^d Albinus Flaccus, & quotquæ baptismi
 ceremonias mandauerunt literis, fide inè profes-
 sionem omiserunt? in promptu sunt cum ipsi
 tum Ecclesiæ Mediolanensis, & Romanæ sa-
 cri codices, quos si legeris, veterem consuetu-
 dinem vsque ad nostra tempora deductam ef-
 se, reperies. quod monere volui, vt dubium
 nemini esse possit, eam in omne æuum duratu-
 ram instituta enim est à Christo, cuius præce-
 ptiones nulla Ecclesia rectè sentiens vnquam
 respuerit. quare dicebat Beda sup. Thob. 3. Do-
 minus accepturus Ecclesiam de gentibus, in primo di-
 spensationis eius initio iubet eam in singulis creden-
 tibus abrenūciare satana, & omnibus operibus eius,
 etiam omnibus pompis eius: ac deinde confiteri fidem
 sanctæ Trinitatis in remissionem peccatorum, quod est
 intima piscis viscera viuis concremare carbonibus,
 quibus actis, angelus apprehendens dæmonem liga-
 uit: quia post abrenunciationem diaboli, post confes-
 sionem rectæ fidei, sequitur remissio peccatorum, ex-
 pulso dæmonio per aquam baptismi. Cuius hoc
 dicto admoneor, vt Thobia piscem, can-
 dente adukum carbone, professionis typum

^a Lib. sa-
 cram.
^b de bapt.
^c de die
 Sabb. S.
^d Li. de di-
 uin offic.
 cap. 19.

Fidei pro-
 fessio à
 Christo in-
 stituta.

Professio-
nis fidei
duplex fi-
gura.

328 De antiq. Bapt. rit. ac Cas.

gessisse, existimem. Quamquam magis
pressam huius rei figuram, & imaginem
Naaman Syrio licet intruere, qui, post lepra-
rationem, solius Dei obsequio se mancipium
dicitur, ut est apud eundem Bedam q. sup. c.
lib. 4. Reg. Naaman ille Syrus sepius lauat, ut
tur quia nimirum solum baptismi genus, quo
spiritu sancto regenerat, saluat. Unde iure
post lauacrum velut caro, pueri parvi appari-
moratur, sive quia cunctos in Christo baptizatos
unam parit gratia mater infantiam: seu magis
sic intelligendus puer, de quo dictum est: parvulus
tus est nobis, filius datus est nobis, cuius corpus
baptismum tota credentium soboles adunatur
cuncta hic baptismi scires sacramenta permiscet
in quo abrenunciare satana, fidem confiteri pro-
mur, negat se Naaman ultra Diis alienis litatur
soli per omnia Domino seruiturus.

Fidei professionem catechismi tempore, & pro-
nunciationem editam fuisse, ubi
pauca de loco.

CAP. XXIV.

Quando autem vera Christi militiae sacra-
mento se obligarent, magna quaestio
sed explorata si sint ea, quae de catechismi tem-
pore, accuratè à nobis dicta sunt, sint haec, quae
quaerimus, faciliora, pendet. n. tota haec quaestio